

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
ELEANOR SHARPSTON
 prezentate la 23 noiembrie 2017¹

Cauza C-418/16 P

mobile.de GmbH, fostă mobile.international GmbH,
împotriva
Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO)
celelalte părți din procedură fiind:

Rezon OOD

„Recurs – Marcă a Uniunii Europene – Procedură de declarare a nulității – Decizii ale camerelor de recurs prin care se anulează decizii ale diviziei de anulare și se retrimite dosarele spre soluționare în temeiul articolului 64 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 – Dacă, în aceste împrejurări, divizia de anulare dispune de putere de apreciere a probelor depuse în afara termenului legal, în temeiul articolului 76 alineatul 2”

1. Prin prezentul recurs în materie de mărci, mobile.de atacă hotărârea Tribunalului din 12 mai 2016 în cauza mobile.international/EUIPO – Rezon (mobile.de)². În această procedură, mobile.de a contestat două decizii ale Camerei întâi de recurs a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (denumit în continuare „EUIPO” sau „Oficiul”)³. Tribunalul a respins în totalitate acțiunea formulată de mobile.de. Mobile.de prezintă acum șase motive în susținerea recursului său împotriva acestei hotărâri.

2. Jurisprudența constantă a Curții confirmă faptul că, în cadrul procedurilor desfășurate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 207/2009 privind marca comunitară⁴, diviziile EUIPO și camerele de recurs dispun de o putere de apreciere pentru a stabili dacă se impune sau nu se impune luarea în considerare a elementelor de probă depuse după expirarea termenelor specificate⁵. Al șaselea motiv se referă în special la interpretarea articolului 64 și a articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 în ceea ce privește exercitarea acestei puteri de apreciere în ipoteza în care o cameră de recurs retrimite o cauză diviziei relevante a EUIPO. Această problemă ridică un nou aspect de drept, iar Curtea a solicitat concluzii doar cu privire la această chestiune.

¹ Limba originală: engleza.

² Cauzele conexe T-322/14 și T-325/14, nepublicate, EU:T:2016:297 (denumită în continuare „hotărârea atacată”). De la pronunțarea acestei hotărâri, mobile.international GmbH și-a schimbat denumirea în mobile.de GmbH.

³ Deciziile au fost pronunțate la 9 ianuarie 2014 și la 13 februarie 2014.

⁴ Regulamentul Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 78, p. 1). Acest regulament a fost abrogat și înlocuit cu Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca europeană (JO 2017, L 154, p. 1), în vigoare de la 1 octombrie 2017. Noul regulament codifică Regulamentul nr. 207/2009, iar dispozițiile în cauză rămân neschimbate în Regulamentul nr. 2017/1001.

⁵ Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul (C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 42). A se vedea mai recent Hotărârea din 18 iulie 2013, New Yorker SHK Jeans/OAPI (C-621/11 P, EU:C:2013:484, punctele 28 și 30). Avocatul general Szpunar oferă o explicație utilă cu privire la evoluția acestei jurisprudențe în Concluziile sale prezentate în cauza EUIPO/Grau Ferrer (C-597/14 P, EU:C:2016:2, punctele 39-53).

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 207/2009

3. Potrivit considerentului (10) al Regulamentului nr. 207/2009, „[n]u se justifică protejarea mărcilor [Uniunii Europene] și nici protecția, împotriva acestora, a oricărei mărci înregistrate anterior, decât în măsura în care aceste mărci sunt în mod efectiv utilizate”.

4. Articolul 53 este intitulat „Cauze de nulitate relativă”. În temeiul articolului 53 alineatul (1) litera (a), o marcă a Uniunii trebuie declarată nulă atunci când există o marcă anterioară care este printre altele o marcă înregistrată într-un stat membru⁶ și când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) sau alineatul (5). În speță, articolul 8 alineatul (1) litera (b) este cel direct relevant. Această dispoziție se aplică în cazurile în care, „din cauza identității sau asemănării sale cu marca anterioară și din cauza identității sau asemănării produselor sau serviciilor pe care le desemnează cele două mărci, există un risc de confuzie pe teritoriul în care este protejată marca anterioară; riscul de confuzie include riscul de asociere cu marca anterioară”.

5. Articolul 57 prevede:

„(1) În cursul examinării cererii de decădere sau de declarare a nulității, Oficiul invită părțile, ori de câte ori este necesar, să își prezinte, în termenul alocat, observațiile referitoare la notificările pe care acesta le-a adresat sau la comunicările prezentate de celelalte părți.

(2) La cererea titularului mărcii [Uniunii], titularul unei mărci [a Uniunii] anterioare, care este parte în procedura în nulitate, aduce dovada că, în cursul celor cinci ani care precedă data cererii de declarare a nulității, marca [Uniunii] anterioară a făcut obiectul unei utilizări cu bună-credință [a se citi „serioase”] în cadrul [Uniunii] pentru produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată și pe care cererea de declarare a nulității se întemeiază ori că există motive întemeiate pentru neutilizare, atât timp cât la acea dată marca [Uniunii] anterioară fusese înregistrată cu cel puțin cinci ani în urmă. În afară de aceasta, în cazul în care marca [Uniunii] anterioară a fost înregistrată cu cel puțin cinci ani înaintea publicării cererii de înregistrare a mărcii [Uniunii], titularul mărcii [Uniunii] anterioare aduce, de asemenea, dovada îndeplinirii, până la acea dată, a condițiilor prevăzute la articolul 42 alineatul (2). În cazul neprezentării acestei dovezi, cererea de declarare a nulității se respinge. În cazul în care marca [Uniunii] anterioară nu a fost utilizată decât pentru o parte dintre produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată, aceasta nu se consideră înregistrată decât pentru acea parte de produse sau servicii, în scopul examinării cererii de declarare a nulității.

(3) Alineatul (2) se aplică mărcilor naționale anterioare menționate la articolul 8 alineatul (2) litera (a), dat fiind că utilizarea în cadrul [Uniunii] se înlocuiește cu utilizarea în statul membru în care este protejată marca națională anterioară.

[...]”⁷

⁶ Expresia „mărci anterioare” este definită la articolul 8 alineatul (2). Lista menționată în această dispoziție cuprinde o marcă națională precum cea din acțiunea principală (a se vedea punctul 14 de mai jos) [articolul 8 alineatul (2) litera (a) punctul (ii)].

⁷ Articolul 42 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 se aplică procedurii de opoziție în care titularul unei mărci anterioare încearcă să împiedice solicitantul unei mărci a Uniunii să înregistreze marca în litigiu. Articolul 42 alineatul (2) stabilește normele de examinare a opoziției la înregistrarea unei mărci. Este echivalent din punct de vedere funcțional cu articolul 57 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 (citată la punctul 5 de mai sus).

6. Titlul VII din regulament este intitulat „Căi de atac”. Potrivit articolului 58 alineatul (1), calea de atac poate fi exercitată împotriva deciziilor diviziilor EUIPO, inclusiv împotriva deciziilor diviziilor de anulare. În temeiul articolului 63 alineatul (2), în cursul examinării căii de atac, camera de recurs invită părțile, ori de câte ori este necesar, să își prezinte, în termenul alocat, observațiile referitoare la notificările pe care aceasta le-a adresat sau la comunicările prezentate de celelalte părți.

7. Articolul 64 este intitulat „Decizia privind calea de atac”; acesta prevede:

„(1) În urma examenului de fond asupra căii de atac, camera de recurs se pronunță asupra acesteia. Aceasta poate fie să exercite competențele organului care a pronunțat decizia atacată, fie să retrimite cauza spre soluționare organului în cauză.

(2) În cazul în care camera de recurs retrimite cauza spre soluționare organului care a pronunțat decizia atacată, acest organ este obligat să țină seama de considerentele și de dispozitivul deciziei pronunțate de camera de recurs, cu condiția ca împrejurările cauzei să fi rămas aceleași.

[...]”

8. Articolul 76 se regăsește în titlul IX din regulament, care este intitulat „Dispoziții de procedură”. Articolul 76 stabilește normele privind examinarea din oficiu a faptelor de către Oficiu. Articolul 76 alineatul (2) stipulează că „[O]ficiul poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util”.

Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei

9. Regulamentul (CE) nr. 2868/95⁸ al Comisiei stabilește normele de aplicare a Regulamentului nr. 207/2009. Scopul normelor de aplicare este să asigure „buna desfășurare a procedurilor privind mărcile în fața Oficiului”⁹.

10. În cazul în care un solicitant al unei mărci a Uniunii cere titularului unei mărci anterioare să prezinte dovada utilizării în temeiul articolului 42 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, norma 22 alineatul (2) din regulamentul de aplicare prevede că Oficiul invită persoana care a formulat opoziția să furnizeze dovada solicitată într-un termen pe care îl stabilește. În cazul în care dovada nu este furnizată înainte de expirarea termenului, Oficiul trebuie să respingă opoziția¹⁰.

11. Norma 40 alineatul (6) prevede: „În cazul în care [persoana care solicită revocarea sau declararea nulității] trebuie să furnizeze dovada utilizării sau dovada existenței unor motive întemeiate pentru neutilizarea în temeiul [articolului 57 alineatul (2) sau (3) din regulament], Oficiul invită solicitantul să furnizeze dovada utilizării reale a mărcii, într-un termen pe care îl stabilește. În cazul în care dovada nu este furnizată în termenul stabilit, cererea de declarare a nulității este respinsă. Norma 22 alineatele (2), (3) și (4) se aplică *mutatis mutandis*.”

8 Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului privind marca comunitară (JO 1995, L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189, denumit în continuare „regulamentul de punere în aplicare”). Acest regulament a fost modificat de mai multe ori. Versiunea consolidată din 2009 include modificările aduse de Regulamentul (CE) nr. 1041/2005 al Comisiei din 29 iunie 2005 (JO 2005, L 172, p. 4, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 71). Aceasta este versiunea aplicată la momentul situației de fapt. Regulamentul (UE) de punere în aplicare a fost abrogat și înlocuit de regulamentul delegat al Comisiei (UE) 2017/1430 din 18 mai 2017 de completare a Regulamentului (CE) nr. 207/2009 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2868/95 și (CE) nr. 216/96 (JO 2017, L 205, p. 1).

9 Al cincilea și al șaselea considerent ale regulamentului de aplicare.

10 Normele prevăzute la articolul 42 alineatul (2) pentru procedurile de opoziție se aplică *mutatis mutandis* procedurilor de declarare a nulității.

Istoricul cauzei

12. La 17 noiembrie 2008, mobile.de a depus două cereri de înregistrare la EUIPO. O cerere a fost făcută în vederea înregistrării mărcii figurative prezentate mai jos pentru produse și servicii din clasele 9, 16, 35, 38 și 42 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor, astfel cum a fost revizuit și modificat (denumit în continuare „Clasificarea de la Nisa”)¹¹. Aceasta a fost înregistrată la 26 ianuarie 2010.

13. A doua cerere a fost făcută în vederea înregistrării mărcii verbale „mobile.de” pentru produse și servicii din aceleași clase care se aplică mărcii figurative. A fost înregistrată la 29 septembrie 2010.

14. La 18 ianuarie 2011, Rezon OOD a depus două cereri de declarare a nulității împotriva celor două mărci comunitare înregistrate de mobile.de. Rezon a invocat articolul 53 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu articolul 8 alineatul (1) litera (b) din acest regulament. Cererile formulate de Rezon s-au întemeiat pe marca figurativă înregistrată în Bulgaria pentru servicii din clasele 35, 39 și 42 din Clasificarea de la Nisa (denumită în continuare „marca anterioară”)¹².

15. Cererile formulate de Rezon au vizat numai serviciile care se încadrează în clasele 35 și 42. Ca răspuns la o cerere formulată de mobile.de, Rezon a fost invitată să prezinte dovezi care să demonstreze o utilizare serioasă a mărcii anterioare, potrivit articolului 57 alineatul (2) și (3) din Regulamentul nr. 207/2009.

16. Prin două decizii din 28 martie 2013, divizia de anulare a EUIPO a respins în totalitate cererile formulate de Rezon de declarare a nulității. Aceasta a considerat că Rezon nu a reușit să dovedească utilizarea serioasă a mărcii anterioare în Bulgaria. La 17 mai 2013, Rezon a formulat căi de atac împotriva celor două decizii.

17. Camera de recurs a anulat deciziile diviziei de anulare (denumite în continuare „deciziile în cauză”). Cauzele au fost trimise diviziei de anulare pentru reexaminarea pe fond a cererii de declarare a nulității, în temeiul articolului 64 din Regulamentul nr. 207/2009. Camera de recurs a constatat printre altele, pe baza elementelor suplimentare prezentate de Rezon în cadrul căilor de atac formulate, că marca anterioară a fost utilizată în mod serios pentru anumite servicii de publicitate din clasa 35, dar nu pentru toate serviciile din această clasă, astfel cum a susținut Rezon, și nu pentru servicii din clasa 42.

11 Clasele 9, 16 și 38 nu sunt relevante pentru prezentul recurs. Clasa 35 se referă la servicii de publicitate, managementul afacerilor, administrarea afacerilor, funcții de birou și clasa 42 acoperă serviciile științifice și tehnologice și cercetarea și proiectarea aferente acestora, proiectarea și dezvoltarea de hardware și de software, închirierea de software de calculatoare și furnizarea de motoare de căutare pe internet.

12 Clasa 39 cuprinde ambalarea și depozitarea mărfurilor și organizarea de călătorii.

Procedura în fața Tribunalului

18. La 6 și la 7 mai 2014, mobile.de a introdus acțiuni în fața Tribunalului împotriva deciziilor în cauză. Mobile.de a susținut că camera de recurs a interpretat în mod greșit Regulamentul nr. 207/2009 și regulamentul de aplicare a acestuia. La 4 martie 2016, Tribunalul a decis să conexeze cele două cauze. Prin Hotărârea din 12 mai 2016, Tribunalul a respins ambele acțiuni.

Procedura în fața Curții

19. La 27 iulie 2016, mobile.de a declarat recurs împotriva hotărârii Tribunalului. Aceasta solicită Curții anularea hotărârii atacate și obligarea EUIPO la plata tuturor cheltuielilor de judecată. Mobile.de invocă șase motive de recurs, susținând că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin interpretarea eronată a următoarelor dispoziții din Regulamentul nr. 207/2009: (i) articolul 57 alineatele (2) și (3) coroborat cu norma 22 alineatul (2) și cu norma 40 alineatul (6) din regulamentul de aplicare; (ii) articolul 76 alineatul (2); (iii) articolul 15 alineatul (1) litera (a); (iv) articolul 57 alineatul (2) coroborat cu norma 22 alineatele (3) și (4) din regulamentul de aplicare; (v) articolul 56 alineatul (1) și articolul 54 alineatul (2); și (vi) articolul 64 alineatul (1).

20. Rezon susține că recursul este inadmisibil și/sau nefondat. EUIPO susține că recursul este nefondat. Ambele părți consideră că mobile.de ar trebui să plătească cheltuielile de judecată.

Analiza celui de al șaselea motiv de recurs – interpretarea eronată a articolului 64 din Regulamentul nr. 207/2009

Hotărârea atacată

21. Tribunalul formulează următoarele observații la punctele 79-87 din hotărârea atacată.

22. În primul rând, în ceea ce privește afirmația mobile.de potrivit căreia camera de recurs a considerat că dovada utilizării serioase a fost admisă numai pentru serviciile din clasa 35 din Clasificarea de la Nisa privind „publicitatea în legătură cu vehiculele” și că decizia diviziei de anulare ar putea fi anulată numai în ceea ce privește asemenea servicii¹³, aceasta a reamintit că textul articolului 64 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 prevede că, „[î]n urma examenului de fond asupra căii de atac, camera de recurs se pronunță asupra acesteia. Aceasta poate fie să exercite competențele organului care a pronunțat decizia atacată, fie să retrimite cauza spre soluționare organului în cauză”¹⁴. În al doilea rând, Tribunalul a precizat că, în temeiul articolului 64 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, în cazul în care camera de recurs retrimite o cauză spre soluționare organului care a pronunțat decizia atacată, acest organ este obligat să țină seama de considerentele și dispozițiile deciziei pronunțate de camera de recurs, cu condiția ca împrejurările cauzei să fi rămas aceleași¹⁵. În al treilea rând, acesta a subliniat că problema utilizării serioase a mărcii anterioare, atunci când aceasta este invocată de titular, constituie o problemă preliminară la care ar trebui să se răspundă înainte de pronunțarea asupra procedurii de declarare a nulității¹⁶. În al patrulea rând, dispozițiile deciziilor camerei de recurs trebuie citite și interpretate în lumina motivării deciziilor respective¹⁷.

¹³ Punctul 79.

¹⁴ Punctele 79 și 80.

¹⁵ Punctul 81.

¹⁶ Punctul 82.

¹⁷ Punctul 83.

23. În speță, partea din dispozitivul deciziilor camerei de recurs prin care se anulează deciziile diviziei de anulare de respingere a cererilor de declarare a nulității formulate de Rezon a sugerat că această divizie este ținută de acea soluție de la data deciziei camerei de recurs. Aceasta era delimitată de aprecierea camerei de recurs potrivit căreia utilizarea serioasă a mărcii anterioare a fost demonstrată doar pentru o subcategorie de servicii, cele din clasa 35, „publicitate în legătură cu vehiculele”¹⁸. Examinarea acestui aspect a făcut parte tot din problema preliminară privind dovada unei utilizări serioase. În temeiul articolului 57 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, acea subcategorie urma să fie evaluată în cadrul examinării pe fond a cererilor de declarare a nulității de către divizia de anulare¹⁹.

24. Tribunalul a concluzionat că, prin urmare, camera de recurs nu a încălcat articolul 64 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 prin anularea deciziilor diviziei de anulare²⁰.

Analiză

25. În esență, mobile.de pretinde în esență că, prin faptul că nu a precizat, în dispozitivul deciziilor în litigiu, că deciziile diviziei de anulare au fost anulate numai în parte, în ceea ce privește anumite servicii din clasa 35 (și anume publicitatea în legătură cu vehiculele), camera de recurs a săvârșit o eroare de drept. Doar această problemă ar fi trebuit să fie retrimisă diviziei de anulare spre soluționare.

26. Nu suntem de acord cu mobile.de. În opinia noastră, al șaselea motiv de recurs trebuie respins ca nefondat.

27. Este adevărat că Tribunalul citează articolul 64 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 fără a-și exprima în mod expres opinia cu privire la sensul acestei dispoziții. Cu toate acestea, din raționamentul prezentat la punctele 81-86 din hotărârea atacată rezultă că Tribunalul a examinat dacă camera de recurs a analizat cererea de declarare a nulității formulată de Rezon și dacă aceasta a adoptat o decizie în legătură cu respectiva cerere. Tribunalul a considerat că camera de recurs a respectat cerințele articolului 64 alineatul (1) în măsura în care a examinat cererea și a decis că Rezon a demonstrat cu succes dovada utilizării serioase a mărcii anterioare doar pentru o subcategorie a serviciilor din clasa 35. Prin urmare, camera de recurs a decis să anuleze decizia diviziei de anulare și să retrimită cauza pentru soluționare.

28. Considerăm că raționamentul Tribunalului poate fi interpretat în mod compatibil cu articolul 64 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și că hotărârea atacată este întemeiată în această privință.

29. Al șaselea motiv de recurs este împărțit în trei părți. mobile.de susține în primul rând că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu a declarat că camera de recurs ar fi trebuit să precizeze în dispozitivul deciziei că decizia diviziei de anulare a fost anulată doar în parte. În al doilea rând, mobile.de nu este de acord cu opinia Tribunalului (exprimată la punctul 82 din hotărârea atacată) că aspectul utilizării serioase constituie o problemă preliminară care trebuie soluționată la începutul procedurii de declarare a nulității. În al treilea rând, mobile.de susține că Tribunalul a săvârșit o eroare la punctul 85 din hotărârea atacată în analiza deciziei camerei de recurs. În cazul în care se pune în discuție dovada utilizării serioase în sensul articolului 57 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, iar camera de recurs retrimite cauza spre soluționare în temeiul articolului 64 alineatul (2), titularul mărcii anterioare nu ar trebui să poată prezenta noi dovezi în nicio procedură

18 Punctul 85.

19 Punctul 86.

20 Punctul 87.

ulterioară în fața diviziei de anulare. Ar fi contrar dispozițiilor articolului 76 alineatul (2) să se admită dovezi noi sau suplimentare în privința utilizării serioase, ceea ce ar conduce la o încălcare flagrantă a prevederilor articolului 57 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 și a normei 22 alineatele (2), a normei 40 alineatul (6) din Regulamentul de aplicare.

30. Considerăm că argumentul mobile.de se întemeiază atât pe o interpretare eronată a hotărârii atacate, cât și pe o interpretare eronată a articolului 64 și a articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009.

31. În ceea ce privește critica mobile.de potrivit căreia Tribunalul nu a sancționat lipsa de precizie în decizia camerei de recurs, rezultă din hotărârea atacată că Tribunalul a considerat că respectiva decizie era conformă cu cerințele stabilite de jurisprudența constantă în măsura în care motivarea deciziei camerei trebuie să prezinte în mod clar și fără echivoc raționamentul camerei, astfel încât persoanele în cauză să poată lua cunoștință de temeiurile deciziei luate, iar instanțele europene să își poată exercita funcția de control²¹. Într-adevăr, astfel cum Tribunalul a arătat în mod întemeiat la punctul 83 din hotărârea sa, dispozitivul deciziilor în litigiu trebuie interpretat în contextul motivării deciziei în ansamblul său²². Suntem de acord cu aprecierea Tribunalului potrivit căreia camera de recurs a constatat definitiv că dovada utilizării serioase a fost prezentată pentru un singur tip de servicii – „publicitatea în legătură cu vehicule”.

32. În consecință, considerăm că, deși dispozitivul deciziei camerei de recurs ar fi putut fi mai clar exprimat, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a concluzionat că camera de recurs a constatat că Rezon a demonstrat o utilizare serioasă doar pentru această subcategorie de servicii. Deși este adevărat că camera de recurs a anulat deciziile diviziei de anulare și a retrimis ambele cauze spre soluționare, Tribunalul a considerat că deciziile camerei de recurs aveau drept efect că acțiunile în declararea nulității impuneau o examinare pe fond suplimentară în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 doar în privința serviciilor din clasa 35 privind subcategoria „publicității în legătură cu vehiculele a. Această interpretare este confirmată de afirmațiile Tribunalului din cuprinsul punctelor 85 și 86 din hotărârea atacată potrivit căreia camera de recurs a decis definitiv că nu a fost dovedită o utilizare serioasă pentru categoriile generale de servicii din clasa 35 (publicitatea în legătură cu vehiculele separate) și din clasa 42.

33. O altă modalitate de a examina critica mobile.de este de a analiza dacă decizia camerei de recurs de a retrimite cele două cauze în întregime înseamnă că mobile.de nu poate folosi marca Uniunii pe care a înregistrat-o pentru aceste categorii (și subcategorii) de produse pentru care utilizarea serioasă nu a fost dovedită de Rezon. Considerăm că, în mod evident, mobile.de poate utiliza marca sa pentru acele produse și servicii. Această opinie se întemeiază pe interpretarea de către Tribunal a deciziei camerei de recurs considerate în ansamblu – dispozitivul fiind interpretat împreună cu motivarea sa.

34. În consecință, considerăm că critica mobile.de în această privință este neîntemeiată.

35. În continuare, Tribunalul a săvârșit o eroare la punctul 82 din hotărârea sa atunci când a calificat drept preliminară problema utilizării serioase a unei mărci anterioare în sensul articolului 57 alineatul (2)?

36. În opinia noastră, din modul de redactare a articolului 57 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 („în cazul neprezentării acestei dovezi, cererea în declarare a nulității se respinge”)²³ rezultă că Tribunalul are dreptate. Conform acestui regulament, există mai multe etape în cadrul procedurilor de declarare a nulității. În primul rând, titularul mărcii anterioare contestă cererea de înregistrare a unei mărci a Uniunii – în speță, contestația a fost formulată în temeiul articolului 53

21 Hotărârea din 20 ianuarie 2011, General Química și alții/Comisia (C-90/09 P, EU:C:2011:21, punctul 59 și jurisprudența citată).

22 Ordonanța din 10 iulie 2001, Irish Sugar/Comisia (C-497/99 P, EU:C:2001:393, punctul 15).

23 Hotărârea din 18 iulie 2013, New Yorker SHK Jeans/OAPI (C-621/11 P, EU:C:2013:484, punctul 24).

alineatul (1) litera (a) și al articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009. În al doilea rând, în temeiul articolului 57 alineatul (2), titularul mărcii Uniunii poate decide să contracareze orice astfel de contestație solicitând titularului mărcii anterioare să prezinte dovada utilizării serioase. Astfel, scopul articolului 57 alineatul (2) este de a împiedica titularul mărcii anterioare (aici Rezon) să atace o marcă comunitară dacă marca anterioară pe care se întemeiază titularul poate fi anulată pentru nefolosire²⁴. Din cadrul legislativ rezultă că, în cazul în care titularul mărcii comunitare are câștig de cauză în temeiul articolului 57 alineatul (2) (deoarece dovada utilizării serioase nu a fost făcută), nu este necesar să se examineze motivele de temeinicie a unei cereri în declarare a nulității [articolul 8 alineatul (1) litera (b) în speța de față] și cererea trebuie respinsă. Cu toate acestea, în cazul în care titularul mărcii anterioare reușește să facă dovada utilizării serioase, este necesar să se examineze fondul cererii. Acesta este efectul deciziilor în speță, astfel cum a susținut Tribunalul, în ceea ce privește o parte a serviciilor care fac obiectul mărcii comunitare a mobile.de, și anume acele servicii referitoare la „publicitatea în legătură cu vehiculele”²⁵.

37. Considerăm că atunci când Tribunalul califică problema privind utilizarea serioasă drept o „chestiune preliminară”, acesta intenționează pur și simplu să afirme că această problemă serioasă ar trebui să fie examinată de la bun început în cadrul procedurii de declarare a nulității.

38. Există unele suprapuneri între al doilea și al treilea aspect ale celui de al șaselea motiv de recurs în ceea ce privește interpretarea coroborată a articolului 57 alineatul (2) și a articolului 76 alineatul (2) din regulamentul nr. 207/2009, precum și a normei 22 alineatul (2) și a normei 40 alineatul (6) din regulamentul de aplicare. Aspectele invocate se referă în principal la prezentarea de probe după expirarea termenelor specificate de EUIPO.

39. Potrivit unei jurisprudențe constante, în principiu, camerele de recurs ale OAPI nu sunt ținute de termenele stabilite în primă instanță și pot admite elemente de probă prezentate tardiv, în temeiul puterii lor de apreciere prevăzute la articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, cu condiția să își exercite puterea în mod efectiv, obiectiv și motivat. Curtea a statuat că, în cazul în care nu se furnizează dovada utilizării mărcii în cauză în termenul acordat de Oficiu, respingerea opoziției trebuie pronunțată din oficiu de către acesta din urmă. În ipoteza în care au fost prezentate însă elemente de probă în termenul acordat de Oficiu, prezentarea unor dovezi suplimentare rămâne posibilă²⁶.

40. Astfel, a doua parte a criticii mobile.de potrivit căreia dovada utilizării serioase care nu a fost prezentată în timp util nu poate fi admisă trebuie respinsă ca neîntemeiată, astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă potrivit căreia EUIPO dispune de o putere de apreciere în privința luării în considerare a dovezilor suplimentare²⁷.

41. În opinia noastră, al treilea aspect al celui de al șaselea motiv de recurs se întemeiază pe o interpretare eronată a hotărârii Tribunalului. Tribunalul nu a arătat aici că, în cazul în care camera de recurs retrimite o cauză spre soluționare în temeiul articolului 64 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, divizia de anulare căreia îi este retrimisă cauza ar putea decide să examineze probe suplimentare în privința utilizării serioase a serviciilor din clasa 35 care nu corespundeau calificării „publicitate în legătură cu vehiculele”, precum și a serviciilor din clasa 42.

24 A se vedea considerentul (10).

25 A se vedea punctul 17 de mai sus.

26 Hotărârea din 21 iulie 2016, EUIPO/Grau Ferrer (C-597/14 P, EU:C:2016:579, punctul 26). Curtea a confirmat în această cauză că puterea de apreciere prevăzută la articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2007 nu se extinde la dovezi noi, adică la cazurile în care nu se prezintă nici un fel de elemente de probă privind dovada utilizării în termenele prevăzute de EUIPO (a se vedea punctul 27).

27 A se vedea cel mai recent Hotărârea din 4 mai 2017, Comercializadora Eloro/EUIPO (C-71/16 P, nepublicată, EU:C:2017:345, punctele 55-59 și jurisprudența citată).

42. Cu toate acestea, recursul mobile.de ridică o nouă chestiune de drept, în ceea ce privește formularea articolului 64 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, care prevede că „[...] acest organ este obligat să țină seama de considerentele și de dispozitivul deciziei pronunțate de camera de recurs, cu condiția ca împrejurările cauzei să fi rămas aceleași”, care este neclară. În cazul în care camera de recurs retrimite o cauză spre soluționare, organul competent al Oficiului deține o putere de apreciere de a accepta și de a lua în considerare dovezi suplimentare privind o chestiune asupra căreia camera de recurs s-a pronunțat deja?

43. Aceasta este o chestiune de importanță generală, întrucât se aplică orizontal în cadrul sistemului Regulamentului nr. 207/2009 la întreaga gamă de proceduri reglementate de acest regulament²⁸.

44. În ceea ce privește examinarea unei căi de atac, am interpretat articolul 64 alineatul (1) ca referindu-se la situația în care camera de recurs își poate exercita puterea de apreciere în temeiul articolului 76 alineatul (2) prin luarea în considerare a elementelor de probă suplimentare în conformitate cu jurisprudența Curții. În cazul în care camera de recurs face constatări definitive ale faptelor pe baza acestor dovezi și retrimite cauza în litigiu organului competent al EUIPO în temeiul articolului 64 alineatul (2), organul respectiv este ținut de decizia pronunțată de camera de recurs. În acest caz, organul respectiv nu poate să aprecieze dovezile suplimentare prezentate de o parte cu privire la o cauză care face obiectul unei decizii definitive a camerei de recurs. În cazul mobile.de, decizia camerei de recurs nu retrimite spre soluționare în sensul articolului 64 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 în măsura în care se referă la servicii din clasa 35 care nu reprezintă „publicitate în legătură cu vehicule” sau la servicii din clasa 42. Prin urmare, dovezile suplimentare referitoare la aceste aspecte nu puteau fi prezentate diviziei de anulare în urma deciziei camerei de recurs de retrimiteri spre soluționare.

45. Cu toate acestea, referitor la aspectul dacă exista un risc de confuzie în privința serviciilor referitoare la „publicitatea în legătură cu vehiculele” în sensul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, diviziei de anulare i s-a solicitat să examineze această întrebare în conformitate cu normele din Regulamentul nr. 207/2009 și din regulamentul de aplicare a acestuia. Nu a fost o chestiune examinată de camera de recurs și nu a existat o decizie definitivă în această privință. Această examinare include competența de a exercita puterea de apreciere conferită de articolul 76 alineatul (2). Considerăm că modul de redactare a articolului 64 alineatul (2) se referă tocmai la această situație.

46. Cu toate acestea, subliniem că interpretarea articolului 64 alineatul (2) și articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 într-un mod care să permită organelor Oficiului să examineze dovezi suplimentare în cazurile în care camera de recurs a făcut constatări de fapt și a emis o decizie definitivă ar fi incompatibilă cu cadrul legislativ. Ar fi greșit să se interpreteze sintagma „cu condiția ca împrejurările cauzei să fi rămas aceleași” în sensul că pot fi prezentate dovezi suplimentare și, prin urmare, împrejurările nu sunt „aceleași” în sensul articolului 64 alineatul (2). Considerăm că astfel se depășesc prevederile articolului 76 alineatul (2). S-ar submina prevederile titlului VII din Regulamentul nr. 207/2009 care reglementează procedura căilor de atac. Aceasta ar face ca deciziile camerelor de recurs să fie incerte din punct de vedere juridic în toate cazurile în care există o decizie de retrimiteri a cauzei spre soluționare. O asemenea interpretare ar afecta arhitectura judiciară instituită prin Regulamentul nr. 207/2009. În plus, o astfel de viziune ar fi incompatibilă cu scopul practic al Regulamentului nr. 207/2009, care are ca obiect protecția mărcii comunitare²⁹. În fine, o astfel de abordare ar fi contrară principiului securității juridice.

47. În consecință, considerăm că al treilea motiv de recurs trebuie respins ca nefondat.

²⁸ Gama de proceduri include proceduri de opoziție, de revocare și de declarare a nulității, a se vedea Hotărârea din 21 iulie 2016, EUIPO/Grau Ferrer (C-597/14 P, EU:C:2016:579, punctul 27).

²⁹ Hotărârea din 5 aprilie 2017, EUIPO/Szajner (C-598/14 P, EU:C:2017:265, punctul 39).

48. Cheltuielile de judecată În conformitate cu articolul 137 din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție, o decizie cu privire la cheltuielile de judecată va fi pronunțată în hotărârea care încheie această procedură.

Concluzie

49. În lumina considerațiilor de mai sus, propunem Curții:

- să respingă cel de al șaselea motiv de recurs ca nefondat și
- să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată în conformitate cu Regulamentul de procedură al Curții de Justiție, în hotărârea care încheie prezenta procedură.